

אחדות ניתוחים, פסק הרכבה לאור ספר אחיעזר (וי"ד סי' ט"ז) ה"ך בסיכויי הדגיתיה כנגד סיכויי הההלמה. ככלל, היה יועץ לזרות נחתים קלים שההדרמה מסובת יותר מותעלת הניתוח. וסיפר שאחד בא לשאול אודות ניתוח קל, ויעץ לו לזרותו, וכעבור זמן פגש בו ושאלו אודות מצבו, וענה ששכח זה מכבר...

אמר, שפסקי החזו"א בשנייני רפואה, לא היו על פי רוחהקדושה, אלא פסקי הלכה. לאמר, כמה אחוזי סיכון יש בניתוח עצמו, לעומת סיכויי החלמה, וכמה יש בוה סיכון ד"י שעה לעומת ריחוח חיי עולם של יותר מי"ב חודש. ועל ידי דבקותו בתורה ובה שכיחון לאמיתתה של תורה, וכשפסק שישי לנחת — הניתוח הצליח.

על המחלה הקשה רח"ל אמר: פעם היתה מחלה שהפילה חלזים רבים, וכשמצאו לה תרופה, המחמשה מחלה אחרת ושוב מצאו תרופה, והמחמשה המחלה הממארת אין עצה נגד ה', והרבה שלוחים למקומו [עיי'ן תוספות ב"מ דף ק"ז ע"ב ד"ה תשיעים].

לעת זקנתו כשהלה ברגליו ונשאל להרגשתו, היה אומר בשם הגרי"ס זצ"ל, שכששאלוהו אם הטיב לו, נהג לענות: למאי נפקא מינה טוב או רע, כרצון ה' כך טוב הוא!

לאחר שהתאונן בפניו על כאבים בגבו, הציע לקנות געלים אורטופדיים מסויימות, (אמר לפניו היכן זול יותר לקנות...) והרחיב בהסבר ונפלאות הכורא, שברגל יש כמה וכמה ורידים שבכל אחד תלוי אבר בגוף, וכשלוחצים באותו מקום סר הכאב מאותו אבר. וכאמצע הסבר הפסיק ואמר בבדיחותא, איני ליטול פונטנתו של אותו אורטופד, שסיכרי הוא את שיטתו...

אמונה וביטחון

כך כותב רבינו ברברי הקדמתו לספר "חיי עולם":

"ואת למדעי כי הרכה רברים יקרים ומתעלים לנכחי לב, לא כבדתי מפני שאי אפשר לזרובן אא"כ לחזקו לעות כוחות של מלנים ואפיקורסים... חת מוכנין הרכה, כי ספרים מסוג זה הוא כמו פרה אדומה שמפחדו מפאום ומפמא פחורים, כי אמנם הנכר כוח

אפשר לזות עבוד ממעות מששו. ושאל השואל: הרי הוא כבר בעולם האמת ומה "עשירי" שי"ך בא"ן והשיב רבינו: כמו שבא"ן יש עניים ונשירים, כך יש גם שם עניים ונשירים, ודי אברהם אליהו זצ"ל הריהו עשיר במעשים "והרי נאמר אין אדם צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יהטא"ז נשאל שוב. ואמר: כבר נמכפוד ביטוריו בעוה"ז, ושוב נשאל: ואולי יש עניין של בין אדם לחבירו ולא מחלו לזי "ברצות ה' דרכי איש הקב"ה נתן בלבם שימחולו לו", טיים רבינו.

טוב שבולפאים...

בערות ימינו אמר: בודו ה' שלא נקמתי לרופאים. רק פעם אחת היה בבית חולים, כשהלה במחלת הטיפוס בילדותו.

"אנתו ממש בלות אצל הרקפורים המזופנים ע"פ חוקי המדינה", כותב רבינו (קריינא דאגרתא דיב ט"ו ל"ב).⁴

"הרופאים אינם יודעים מאומה, ואבתונם מושגת", היה אומר פעמים רבות. אחד ממקורביו אור עז, וכיום פורים אחד שאלו מאין הוא ידע לענות נגד דעת הרופאים והשיבו בביטול, מו... שט שאני נביא — דבר אחד אני יודע, שהרופאים אינם יודעים כלום... ש"י, יב. שאינם יודעים את סיבתם — הם אומרים שהו סרטן, ואין להבהג מדבריהם", היה אומר. ופעמים, שבאו וסיפרו שהרופאים הציעו ברקות וניתוחים, והוא יעץ בפשטות לעזוב את בית החולים... אדם שלקה בשמיעתו, ביקשו הרופאים לנתחו. יעץ לו רבינו לשאול רופא פשוט, אולי זו סתם דלקת. וכן הוה.

מעשה ונשאל אודות ניתוח, שפרופטר מנתח אמר שצריכים לעשותו, והורה, לשאול פרופסור נוסף — אבל לא פרופסור מנתח, כיון שאצלם "לחתוך" זה משחק... ואמר, שיש בניתוח צד סכנה ע"י ההדמה כפי שידוע, ובמקרה שעושים ניתוח, כדאי יותר לעשותו בהדמה מקומית בלבד. בשאלות

4 ראה בספר "קריינא דאגרתא" (ח"א סי' ר"א) במכתבו לזן חז"ל, בענין פרנסה — מה עדיף, רבנות או חכמת הרפואה? ונימק בחמשה טעמים להעדיף את הרבנות. "בעיקר" היסוד דל מה שאפשר להאריך חיי החולה אפי' אינו אלא לחיי שעה צריכים לעשותו, כותב רבינו באגרת אחרת "אמת שגם אני שמעתי בילדותי מימא כזו ולא ידעתי אם זהו מבר סמכה הוא, אבל בפניו דבר זה צע"ג... ורק מעשה בניפו אסור לעשות, וא"כ להיות שבתא"ת לכאורה — במקום שע"י יתוספו לו יסורים — לא מצאנו אסור. ואדרבא יש ללמד למנוע מזה... וכ"ז צע"ג (שם ח"א סי' ק"צ).

תשובה: הוא סבר שד"ם אינם יודעים. מצאנו בנמרא נדרים (מ"ט, א) רבי ירמיה חלש, על לגביה הווא אטיא לאסוה, ומצאנו בער מקומות שהלכו לרופאים.

שאלה: מה באמת הפשט בחז"ל שהלכו לרופאים, הרי מה לרופאים בבית יראי ה'?

תשובה: בתנ"י, בבא מציעא (ט"ז, ב) ד"ה רבינא) כתבו שרבינא לא היה רוצה ליטול השם ולעשות עצמו צורכא מרבנן.

ומעשה באחר שלא רצה לדרוש ברופא, קראו אבא זצ"ל ואמר לו: אתה חושב שזה טובע מיראת שמים, אין זה ירא"ש כי אם עצלות, אתה מתעצל מללכת לרופא!...

הזכרת חולים בתפלה

"ראשת שפתיה"

שאלה: אם הזכרת שמות חולים בפה עדיפה מאשר במחשבתך?

תשובה: בנמרא מבאר שבפה עדיף, במסכת עירובין (נ"ד, א): "זכה - תאות לכו נתת לו, לא זכה - וארשת שפתיו כל מנעת סלה".

שאלה: מרש"י (עירובין שם) מבאר שתאות לכו אין הכוונה בקשה בהדרגה, אלא שבעוד שהווא מתאוה כבר באה לו תאוותו עד שלא ישאלנה (והראוני בביאור הגר"א א"ח ט"ב ס"ד מה שהביא ממדרש).

תשובה: נכון שמרש"י משמע לא כדברינו, אבל יש המפרשים שתלי בהרחוק או דיבור.

שאלה: בהגהות הגאון ר' אליהו גוטמבאר זצ"ל (הנדפס בסוף מסכת שבת) מביא שכאשר התניק בוכה בברית מילה הוא זמן מסוגל ועת רצון להתפלל על צרכיו. מהו בשבת?

משמשו בימי חליו כל בקר, וענה לו שאכן משתוללים אט הוואגים לכל צרכי, ונעמד כל הזמן בקשר, אבל אני דואג ליעור מציון. אמר לו מיר: ההשתדלות שלך למען יעור מציון היא מהביט שלך אל הרב שך כל בקר, בזה יצאת ידי חובת ההשתדלות.

לאחר כשכונעיים הגיע מהבנק הודעה שנוכס בעילום שם סך 80 אלף דולר למען יעור מציון, עד היום לא הודעה דוחתו של החורם. ר חגיגה הגיע למיר לבשר על ה"מופת" הגדול... ואמר לו מיר: אין זה מופת שלי, אלא של הרב שך!

ואמר מיר שליט"א: אבא זצ"ל היה צריך פעם אחת להדפיס ספר אחד מספריו והיה חסר לו 7,000 לירות, וכא אלי יהודי שאמסור לאבא את כל הסכום בעילום שם. באתי לאבא, נתתי לו את הסכום הנ"ל ואמר לי שבעילום שם אינו לוקח. רק יצאתי מן החדר והנה מגיע יהודי ונתן לאבא זצ"ל סך 7,000 לירות, ולא ידע הנ"ל מכל הסיפור. אמר לי אבא: "אתה רואה, אם מן השמים הכסף צריך להגיע - הוא מגיע!"

דרישה ברופאים

ביום ר' לפ' חיי שוה (כ"ד חשוון תש"ס) לא חש מיר שליט"א צ'בטב, ואמר כי בירושלמי (סוף מסכת יבמות) ארתא: סכחה לראשי ביום נשק - בשעה שהקין החורף נשקין זה לזה. במעבר מוג האויר בין שתי העונות, רגיש יותר לחלות.

שאלה: אבוי מרן זצ"ל לא דרש ברופאים, אם זה משום דבר הרמב"ן כי מה לרופאים בבית יראי ה', או שסבר שד"ם אינם יודעים?

ו. חוסיף הרב חגיגה צולק לספר כי היתה אשה אחת שחשבה לזנום ס"ת ער בחיי בעלה, וכשנפטרה עלה בלבה אולי לתת הכסף למען יעור מציון, והחלט לשאל את מיר שליט"א. שאל הנ"ל את מיר, וחשיב: "תמיד לה שפיקוח נפש דוחה כל התורה - ואפילו ספר תורה!"